

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-453-5-67>

**ANALYSIS OF THE STATE OF INFORMATION SECURITY
IN THE FIELD OF ARMS TRAFFICKING IN UKRAINE
UNDER MARTIAL LAW**

**АНАЛІЗ СТАНУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ В СФЕРІ ОБІГУ
ЗБРОЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Katsalap V. O.

*PhD in Military Science,
Associate Professor*

Кацалап В. О.

кандидат військових наук, доцент

Saunin R. D.

*PhD in Law,
National Defence University of Ukraine*

Саунін Р. Д.

*кандидат юридичних наук,
Національний університет оборони
України*

Аналіз стану інформаційної безпеки в умовах воєнного стану на сучасному етапі свідчить про те, що наша держава продовжує залишатися об'єктом безперервного зовнішнього інформаційного впливу на сферу обігу зброї в Україні. Внаслідок чого вкрай необхідним є побудова системи забезпечення інформаційної безпеки як механізму запобігання інформаційним загрозам та стримування небезпечного інформаційного впливу на сферу обігу зброї з метою досягнення адекватного рівня спроможності держави ефективно захищати державний суверенітет в зазначеній сфері. Забезпечення інформаційної безпеки в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану вимагає послідовної реалізації вдалої національної інформаційної стратегії, яка сприятиме забезпеченню досягнення успіху при вирішенні задач обігу зброї у політичній, військово-політичній, військовій, соціальній, економічній та інших сферах державної діяльності.

Так, під час створення сучасної та ефективної системи забезпечення інформаційної безпеки в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану істотного значення набуває наявність відповідної нормативно-правової бази, без якої неможливо ефективно реалізовувати політику національної безпеки. Законність функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану повинна базуватися на сукупності законів і підзаконних нормативних актів, які спрямовані на створення необхідних умов для захисту національних інтересів в інформаційній та інших сферах життя країни.

Нормативна база інформаційної безпеки в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану повинна виконувати в першу чергу три основні функції: регулювання взаємовідносини між суб'єктами інформаційної безпеки, визначати їх права, обов'язки та відповідальність; нормативно забезпечувати дії суб'єктів інформаційної безпеки на всіх рівнях, а саме – людини, суспільства, держави; встановлювати порядок контролю за сферою обігу зброї в Україні.

У зв'язку із істотним зростанням рівня загроз інформаційній безпеці в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану останнім часом відбувається інтенсивний процес удосконалення нормативно-правової бази з питань інформаційної безпеки держави та, особливо, її контролюючу функцію.

Отже, в Конституції України в розділі I, загальних засадах статтею 17 визначено, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Враховуючи наведене, необхідно проаналізувати нормативно-правову базу інформаційної безпеки в сфері обігу зброї на 34 році незалежності та на 11 році війни з російською федерацією.

Наразі важливим є визначення порядку формування інформаційної безпеки в сфері обігу зброї, як елементу всеохоплюючої оборони, яка розкриває основні завдання воєнної політики держави у найближчий за напрямками:

- превентивні дії та стійкий опір агресору на суші, на морі та в повітряному просторі України, протидії в кіберпросторі та нав'язуванні своєї волі в інформаційному просторі за рахунок ведення баз даних по конкретним зразкам зброї;
- налагодження надійних каналів комунікації з населенням та підтримання його життєдіяльності для проведення просвітницької роботи в сфері обігу зброї.

У Стратегії воєнної безпеки України не надається належної уваги “інформаційній безпеці в сфері обігу зброї”. Також цей документ не містить системних підходів до забезпечення інформаційної безпеки в зазначеній сфері, не визначає суб'єктів інформаційної діяльності та не розподіляє повноважень між ними. Необхідно зауважити, що Конституцією України визначено основні безпекові напрямки, а саме: економічний та інформаційний, які є найважливішими функціями держави.

Враховуючи зазначене, можна прийти до висновку, що порядок формування інформаційної безпеки в сфері обігу зброї потребує ретельного переопрацювання. Оскільки інформаційна безпека є станом

суспільно-правових відносин в якому права та обов'язки фізичних осіб повинні забезпечуватись державою, необхідно створити умови, в яких суспільство буде мати можливість формувати вимоги до обігу зброї в умовах російсько-української війни.

Відповідно, коли держава у Стратегії воєнної безпеки України оминає інформаційну безпеку, загалом, країна-агресор вважає за необхідність та має можливість за допомогою медійного ресурсу втручання у наші внутрішні справи, зокрема, нав'язування суспільної думки щодо вимог до обігу зброї. Ці вимоги є вкрай необхідними. При цьому потрібно враховувати той факт, що міжнародна конкуренція в сфері обігу зброї постійно посилюється, застосовуються усі інструменти національної сили: політико-дипломатичні, воєнні, економічні, інформаційно-психологічні, кіберзасоби.

Для відновлення свого впливу в Україні російська федерація, продовжує витіснити способами інформаційного впливу думки людей щодо необхідності світоглядних, фундаментальних змін в обіг зброї. Деструктивна пропаганда як ззовні, так і всередині України, використовуючи суспільні протиріччя, розпалює ворожнечу, провокує конфлікти, підриває суспільну єдність в питаннях обігу зброї. Відсутність цілісної інформаційної політики держави, слабкість системи стратегічних комунікацій ускладнюють нейтралізацію інформаційного впливу держави агресора.

Також, необхідно зазначити, що на восьмому році війни з рф рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 11 березня 2021 року, яке було введене в дію указом Президента від 19 березня 2021 року в Україні створено Центр протидії дезінформації, як робочого органу Ради національної безпеки і оборони України. Метою створення центру є акцентування уваги на важливості захисту інформаційної сфери для національної безпеки України, протидіяти пропаганді, яка полягає в нав'язуванні думки щодо неактуальності та несвоечасності зазначеного питання.

Таким чином, можна прийти до висновку, що потужна інформаційна складова широкомасштабної агресії російської федерації проти України вимагає не тільки переглянути наявну нормативно-правову базу з питань інформаційну безпеку держави, загалом, та інформаційної безпеки в сфері обігу зброї в Україні в умовах воєнного стану, зокрема, але і прискорити створення нових структурних елементів як основи майбутньої системи забезпечення інформаційної безпеки держави у воєнній сфері.

Література:

1. Конституція України.
2. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020.
3. Стратегія воєнної безпеки України : Указ Президента України від 25 березня 2021 року № 121/2021.
4. Стратегія інформаційної безпеки : Указ Президента України від 15 жовтня 2021 року № 685/2021.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-453-5-68>

PECULIARITIES OF CROSSING THE STATE BORDER WITH FIREARMS, AMMUNITION, AND EXPLOSIVES

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕТИНУ ДЕРЖАВНОГО КОРДОНУ З ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ, БОСПРИПАСАМИ ТА ВИБУХОВИМИ МАТЕРІАЛАМИ

Kuryliak O. O.

*Postgraduate Student,
Research Laboratory on Crime
Prevention of ESI No. 1,
National Academy of Internal Affairs*

Куриляк О. О.

*аспірант наукової лабораторії з
проблем
протидії злочинності ННІ № 1
Національної академії внутрішніх
справ*

Незаконний обіг вогнепальної зброї впливає на ситуацію у всьому світі, створюючи серйозні проблеми для безпеки громадян і викликаючи труднощі для правоохоронних органів. Це являє собою значущу загрозу через можливе використання зброї для насильства, зокрема вбивств. Організовані злочинці часто використовують вогнепальну зброю, і її незаконний обіг виступає як інструмент для підтримки різних видів злочинної діяльності, включаючи операції, пов'язані зі збройними конфліктами і тероризмом. Основними формами незаконного обігу є незаконне поширення стрілецької і ручної зброї. Важливо враховувати, що характер і розповсюдження цього незаконного обігу можуть суттєво відрізнятися в залежності від географічного контексту і видів зброї.

Так, варто зазначити, що вогнепальну зброю зазвичай виготовляють для законних ринків ліцензовані виробники. Однак у будь-який момент свого життєвого циклу вона може потрапити на нелегальні ринки.